ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ёрбекова Заррина Мардонқуловна дар мавзуи «Таҳлили муқоисавӣ-таърихии ғазалиёти Ҳофизи Шерозӣ ва сонетҳои Вилям Шекспир», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.15 – Адабиёти тоҷик, равобити адабӣ

Автореферати диссертатсияи Ёрбекова Заррина Мардонқуловна ба яке аз масъалаҳои муҳимми адабиётшиносии муқоисавӣ ва равобити адабии Шарқу Ғарб бахшида шудааст. Интихоби мавзуъ аз нигоҳи илмӣ ва амалии адабиётшиносии муосир муҳим арзёбӣ мегардад, зеро омӯзиши робитаҳои адабии халқҳои форсу тоҷик ва англис дар заминаи осори ду намояндаи бузурги адабиёти ҷаҳон - Ҳофизи Шерозӣ ва Вилям Шекспир барои дарки амиқтари умумиятҳои фарҳангӣ, ахлоқӣ ва бадеии тамаддуни ҷаҳонӣ мусоидат менамояд.

Аз муҳтавои муқаддима бармеояд, ки муҳаққиқ мубрамияти мавзуъро асоснок намуда, нишон медиҳад, ки то имрӯз таҳлили муқоисавӣ-таърихии ғазалиёти Ҳофизи Шерозӣ ва сонетҳои Вилям Шекспир ба таври мукаммал ва дар қолаби як таҳқиқоти диссертатсионӣ анҷом наёфтааст.

Мақсад ва вазифаҳои таҳқиқ мантиқан аз муҳтавои мавзуъ бармеоянд. Вазифаҳои пешниҳодшуда тамоми паҳлуҳои асосии масъала, аз ҷумла омӯзиши заминаҳои равобити адабии форсу тоҷик ва англис, таҳқиқи хусусиятҳои ғоявӣ, мавзуӣ ва бадеии осори ду шоир, муайян намудани таъсирпазирии адабӣ, масъалаҳои тарҷума ва ҷойгоҳи Ҳофизу Шекспирро дар адабиёти ҷаҳон фаро гирифтаанд. Объект, предмет, асосҳои назариявӣ ва методологии таҳқиқ низ мутобиқ ба талаботи корҳои илмии диссертатсионӣ муайян гардидаанд.

Ҷиҳати дигари қобили таваҷҷуҳ дар автореферат муайян намудани навгонии илмии таҳқиқ мебошад. Муаллиф таъкид менамояд, ки бори аввал дар адабиётшиносии тоҷик ғазалиёти Ҳофизи Шерозӣ ва сонетҳои Вилям Шекспир бо усули таҳлили муқоисавӣ-таърихӣ дар шакли таҳқиқоти монографӣ мавриди омӯзиш қарор гирифтаанд. Ин нукта арзиши илмии рисоларо афзун намуда, метавонад дар рушди адабиётшиносии муқоисавӣ ва густариши пажуҳишҳои минбаъда нақши муҳим дошта бошад.

Нуктаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшуда аз ҷиҳати мазмун бо мақсад ва вазифаҳои таҳқиқ мутобиқат дошта, натиҷаҳои асосии илмии муаллифро инъикос менамоянд. Дар онҳо масъалаҳои ташаккули равобити адабии Шарқу Ғарб, умумият ва тафовути ғазал ва сонет, нақши тарҷума дар густариши робитаҳои адабӣ, инчунин дурнамои рушди ҳофизшиносӣ ва шекспиршиносӣ ба таври возеҳ баён шудаанд.

Аҳаммияти назарӣ ва амалии таҳқиқ низ дуруст асоснок гардидааст. Натиҷаҳои таҳқиқ метавонанд ҳангоми таълифи китобҳои дарсӣ, курсҳои махсус оид ба адабиёти ҷаҳон, адабиётшиносии

муқоисавӣ, равобити адабӣ, инчунин дар корҳои минбаъдаи илмӣ истифода шаванд.

Дар баробари дастовардҳои зикршуда, дар автореферат баъзе масъалаҳое низ ба назар мерасанд, ки ба андешаи мо метавонанд дар рафти ҳимоя мавриди тавзеҳи бештар қарор гиранд:

1. Дар муқаддима масъалаи таъсири бевоситаи ғазалиёти Ҳофизи Шерозӣ ба эҷодиёти Вилям Шекспир зикр шудааст, аммо дар ҳамин қисмат далелҳои таърихӣ ва сарчашмаҳои муътамади тасдиққунандаи чунин таъсир ба таври кофӣ нишон дода нашудаанд.
2. Дар баъзе мавридҳо андешаҳои марбут ба ҳамгунӣ ва муштаракоти осори Ҳофиз ва Шекспир хусусияти умумӣ дошта, беҳтар мебуд дар автореферат намунаҳои мушаххаси муқоисавӣ низ оварда мешуданд.

Ин эродҳо хусусияти тавсиявӣ дошта, ба арзиши илмии таҳқиқ таъсири ҷиддӣ намерасонанд.

Дар маҷмуъ, автореферати диссертатсияи Ёрбекова Заррина Мардонқуловна дар мавзуи «Таҳлили муқоисавӣ-таърихии ғазалиёти Ҳофизи Шерозӣ ва сонетҳои Вилям Шекспир», ба талаботи бандҳои 31, 33, 34 ва 35-и тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.15 – Адабиёти тоҷик, равобити адабӣ мебошад.

Номзади илмҳои филологӣ, дотсент,
мудири кафедраи забон ва адабиёти
тоҷики ДДОТ ба номи С. Айнӣ **Боқиев Ҳамза Олимович**

02.07.2026

Имзои Ҳ.О.Боқиевро тасдиқ мекунам:
Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДДОТ
ба номи С. Айнӣ: **Қодирзода С.**

Нишонӣ: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 121
Тел: +992(37) 224-13-83
E-mail: info@tgpu.tj